

ภาคผนวก ก ตัวอย่างข้อมูลจากแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง พิธีกรรมและความเชื่อในการขับไล่ของชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านยะแมะคี ตำบลโมโกร อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

คำชี้แจง เติมคำลงในช่องว่างและใช้เครื่องหมาย /

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ.....สกุล.....
2. เพศ   ( ) ชาย   ( ) หญิง
3. อายุ.....ปี สถานภาพ ( ) โสด   ( ) สมรส   ( ) อื่นๆ.....
4. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
5. อาศัยอยู่ในหมู่บ้านยะแมะคี เป็นระยะเวลา.....ปี
5. อาชีพ.....
6. ระดับการศึกษา

☐ ไม่ได้เข้ารับการศึกษ	☐ ระดับประถมศึกษา
☐ ระดับมัธยมศึกษา	☐ ระดับอนุปริญญา
☐ ระดับปริญญา	☐ อื่นๆ
7. ท่านเคยเป็นผู้ประกอบพิธีกรรมหรือผู้เข้าร่วมพิธีกรรมมากี่ครั้ง

7.1 ☐ ผู้ประกอบพิธีกรรม	7.2 ☐ ผู้เข้าร่วมพิธีกรรม
☐ ครั้งนี้เป็นครั้งแรก	☐ ครั้งนี้เป็นครั้งแรก
☐ 1-5 ครั้ง	☐ 1-5 ครั้ง
☐ 6-10 ครั้ง	☐ 6-10 ครั้ง
☐ 10 ครั้งขึ้นไป	☐ 10 ครั้งขึ้นไป

8. เพราะเหตุใด ท่านจึงเข้าร่วมพิธีกรรม

.....
 .....

9. ท่านทราบอะไรเกี่ยวกับการทำพิธีกรรมบ้าง

.....
 .....

10. ท่านได้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติในพิธีกรรมแก่บุคคลอื่นหรือไม่
ด้วยวิธีการใด

.....
 .....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรม องค์ประกอบ ขั้นตอนการขับลำนำ

1. ท่านทราบประวัติความเป็นมาของพิธีกรรมการขับลำนำหรือไม่

.....
 .....

2. พิธีกรรมการขับลำนำของชาวกะเหรี่ยงมีการสืบทอดอย่างไร

.....
 .....

3. มีหลักหรือกฎข้อห้ามในการประกอบพิธีกรรมหรือไม่

.....
 .....

4. มีข้อจำกัดหรือข้อชี้เฉพาะอะไรหรือไม่ในการประกอบพิธีกรรม

.....
 .....

5. องค์ประกอบในพิธีกรรมการขับลำนำ ได้แก่

5.1 บุคคลที่เข้าร่วมพิธีกรรม

ชาย จำนวน.....คน หญิง จำนวน.....คน รวมทั้งหมด.....คน

ผู้ประกอบพิธีกรรม คือ

.....
 .....

ผู้เข้าร่วมพิธีกรรม คือ

.....
 .....

5.2 วัตถุประสงค์และสิ่งของที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรม ได้แก่

เครื่องบูชา.....

เครื่องสังเวย.....

ภาชนะที่ใช้ใส่เครื่องบูชา.....

อื่นๆ.....

ค่าใช้จ่ายในพิธีกรรม จำนวน.....บาท

ความสำคัญของวัตถุประสงค์และสิ่งของที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรม

.....

.....

5.3 สถานที่ที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรม

.....

.....

เพราะเหตุใดจึงใช้สถานที่นั้น

.....

.....

5.4 วันและเวลาในการประกอบพิธีกรรม มีการหาฤกษ์ยามในการประกอบพิธีกรรมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ระยะเวลาในการประกอบพิธีกรรม

.....

.....

6. ขั้นตอนในการประกอบพิธีกรรมทำอย่างไร

6.1 ขั้นตอนเตรียมการ ได้แก่

.....

.....

6.2 ขั้นตอนปฏิบัติในการประกอบพิธีกรรม ได้แก่

.....

.....

**ตอนที่ 3 ความเชื่อของชาวบ้านยะมะคี ตำบลโมโกร อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก
ที่มีความสัมพันธ์ต่อพิธีกรรมการขับไล่ผี**

1. ท่านมีความเชื่อเกี่ยวกับการร่วมในพิธีกรรมการขับไล่ผีอย่างไร

.....
 .....

2. หากไม่เข้าร่วมพิธีกรรม จะมีผลต่อตัวท่านหรือไม่ อย่างไร

.....
 .....

3. ท่านคิดว่าพิธีกรรมการขับไล่ผีมีประโยชน์ต่อตัวท่านและสังคมหรือไม่ อย่างไร

.....
 .....

4. ท่านมีความเชื่อว่าผู้ที่ลวงลับไปแล้วจะกลับมารับส่วนบุญในพิธีกรรมหรือไม่ อย่างไร

.....
 .....

5. ท่านคิดว่าพิธีกรรมการขับไล่ผีมีความเกี่ยวข้องกับผี วิญญาณหรือไม่

.....
 .....

6. ท่านคิดว่าการประกอบพิธีการขับไล่ผีมีผลต่อผู้ที่ลวงลับไปแล้วอย่างไร

.....
 .....

7. พิธีกรรมการขับไล่ผีเป็นพิธีที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตหรือไม่ อย่างไร

.....
 .....

8. การประกอบพิธีกรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
 .....

9. ท่านคิดว่าพิธีกรรมการขับไล่ผีควรมีการสืบทอดต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
 .....

10. การประกอบพิธีกรรมการรับลำนํ้า ท่านคิดว่าในอนาคตพิธีกรรมนี้จะคงอยู่
สืบทอดต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบสังเกตการณ์

เรื่อง พิธีกรรมและความเชื่อในการขับไล่ของชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านยะแมะคี
ตำบลโมโกร อำเภอดุ้มผาง จังหวัดตาก
คำชี้แจง เต็มคําลงในช่องว่าง

1. พิธีกรรมเรื่อง

.....
.....

2. เวลาในการประกอบพิธีกรรม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลาตั้งแต่.....

3. สถานที่ประกอบพิธีกรรม

.....
.....

4. วัตถุประสงค์ในการประกอบพิธีกรรม

.....
.....
.....
.....

5. สาเหตุที่ประกอบพิธีกรรม

.....
.....
.....
.....

6. องค์ประกอบของการจัดพิธีกรรม

6.1 บุคคลที่เข้าร่วมพิธีกรรม ได้แก่

ผู้ประกอบพิธีกรรม คือ.....

จำนวน.....คน เพศ..... อายุ.....ปี

ผู้เข้าร่วมพิธีกรรม คือ.....

จำนวน.....คน เพศ..... อายุ.....ปี

6.2 วัตถุและสิ่งของที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรม ได้แก่

เครื่องบูชา ได้แก่.....

เครื่องสังเวย ได้แก่.....

ภาชนะที่ใช้ใส่เครื่องบูชา ได้แก่.....

6.3 สถานที่ที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรม คือ

6.4 วันและเวลาในการประกอบพิธีกรรม

7. ผลจากการประกอบพิธีกรรม

ลักษณะและพฤติกรรมของผู้ประกอบพิธีกรรมและผู้เข้าร่วมพิธีกรรม

สีหน้า.....

ท่าทาง.....

พฤติกรรมที่แสดงออกอื่น ๆ.....

ผู้สังเกต.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ข ตัวอย่างบทขับลำนำ

ตัวอย่างบทขับลำนำ

บททาโค้เส (การช้ทศทางให้แก่ดวงวิญญาณผู้เสียชีวิต)

ทาโค้เส แม่แก่ท้อเลอปวาได้ปู้ (เอื้อน) คูเลอเส่ เลอเส่ ชะเลอหมอ เลอหมอ
 โค้เส่ชู่แหล่ท้อเล่ปู้ (เอื้อน) ท้อเล่ปู้ เลอเส่ ชะเลอหมอ เลอหมอ
 โค้เส่ได้ จว่าเกว้อแหล่ (เอื้อน) จว่าเกว้อแหล่ เลอเส่ ชะเลอหมอ เลอหมอ
 กะชอชะหน้าเลออาเหม่ (เอื้อน) เลออาเหม่ เลอเส่ ชะเลอหมอ เลอหมอ

คำแปล

ไฟลุกไหม้กลางป่า ยมทูตเป็นผู้จุดไฟให้ลุก ยมทูตจะมาที่นี้จริงๆ เหรอ
 หากยมทูตมาจริง จะให้ช่างแทงยมทูตด้วยงาช้าง

บทนอแฮ่ท้อ (เรียกน้อง)

นอแฮ่ท้อ เนโพดำปรี เตอะเสยาที่นาคี (เอื้อน) กรอท่อนอ แฮเดอนอ แฮนอๆ มาเจดี เลอ
 นอแฮ่ท้อ เตอะปรียาสูบ จอปีไ้ช้อ ปีไ้ช้อ (เอื้อน) กรอท่อนอ แฮเดอนอ แฮนอๆ มาเจดี เลอ
 นอแฮ่ท้อ เตอะปรีไ้ช้อแก่ จอปีไ้ช้อแก่ ปีไ้ช้อแก่ (เอื้อน) กรอท่อนอ แฮเดอนอ แฮนอๆ มาเจดี เลอ

คำแปล

ตั้งแต่น้องเติบโตใหญ่มา น้องยังไม่รู้จักทิศเหนือทิศใต้ น้องขึ้นมาฆวนยาสูบพี่จึงหยิบมาจุด
 ไฟ น้องขึ้นร้องเพลงแค่มือกี้คน เปรียบได้เท่ากับเศษไม้เท่านั้น

บทน้อเตอะจอ (น้องกับพี่)

น้อเตอะจออีละวอแหล่ ดิชีโมปอกำ่าเซ่เด
 น้อเตอะจอ จอเตอะน้อ (เอื้อน) ดิเค้อะชามีโทะแหล่เปอ

คำแปล

น้องกับพี่ไปเที่ยวหาอาหาร เหมือนเหมือนเราสองคนเป็นดังตัวหนอนที่เที่ยวหากินลูกไม้
น้องกับพี่และพี่กับน้อง เราไปอาหารที่ต้นไม้ต้นไหนก็ได้ที่มีลูกไม้

บทกรอเทาะเนาะ (ถางหญ้า)

กรอเทาะเนาะเลอต้าอาใจ	กว่าเดอะปือโพกะหรีโต่ (เอื้อน)
กรอเทาะเนาะตะเกราะเส้พู	โทะลฺยหน้าสุ โทะลฺยอยู่ (เอื้อน)
กรอเทาะเนาะตาเกอะป่า	กว่าเดอะปือโพ กะหรีดัว (เอื้อน)

คำแปล

ขึ้นดอยเพื่อไปถางหญ้า แลเห็นลมพัดต้นกล้าข้าวปลิวไสว เมื่อขึ้นดอยและถางหญ้า
เสร็จแล้วก็เคาะไม้พอนกเขาได้ยินเสียงเคาะไม้มันก็บินหนี เวลาถางหญ้าบนเนินเขามักจะมองเห็น
ลมที่พัดใส่ต้นกล้าข้าว

